

— **החמישית** שנשתייר בידיה קן, **והשישית** שנשתייר בידיה שני קינים, **אין להם מעתה כלום**.

ואלו **השביעית** שהיו לה חמישה קינים, ויש בה רק חזירה ולא הליכה, הרי היא מפסידה קן אחת בלבד, ומעתה **יש לה ארבע** קינים ראויות בלבד. ודין זה הוא מגזירת חכמים ואינו מעיקר הדין, שהרי כיון שנפסלו כל הקינים, חוץ מקיניה של השביעית, אין לחשוש מקביעות העוף הפורח.

ויש אומרים, שעתה, שנפסלו כל הקינים כג-ב של שאר הנשים, אין לגזור את גזירת חכמים לפסול קן אחד בחזירה אפילו במקום שאין סיבה לכך מעיקר הדין, ולכן **השביעית לא הפסידה כלום** ויכולה לעשות את כל חמשת קיניה שנשתיירו בפעם הקודמת ראויים להקרבה.

אבל את יתר הקינים היא אינה יכולה להקריב אף על פי שעתה שוב אין לחשוש לקביעת העופים החוזרים ממנה, שכיון שנפסלו בעבר, שוב אין להביאם.

ואם פרח גוזל שהיה מן העופות המתות [שהיה דינם למיתה, ואין הכוונה לעופות של הנשים האחרות שנפסלו מספק אלא לעופות שדינם לכתחילה למיתה] והתערב הגוזל שדינו למיתה בתוך עופותיה של האשה הראשונה, ומשם פרח גוזל [ואנו בספק אם הוא אותו הגוזל או גוזל מעופותיה של הראשונה] והתערב בעופותיה של השניה, וכן פרח מהשניה לשלישית וכן הלאה, עד שפרח גוזל **לכולן** — הרי כולן בספק עופות המתות, ולכן, **כולן ימותו** — כל העופות של כל הנשים!

לשניה ומהשניה לשלישית וכן הלאה עד לשביעית, וחזר גוזל מהשביעית לשלישית ומהשישית לחמישית וכן הלאה עד לראשונה, הרי גם כאן נאמר הכלל כי הגודל הזה **פוסל אחד בהליכתו, ואחד בחזירתו**!

ולכן, **השלישית והרביעית אין להם כלום**, כדין הראשונה והשניה בפריחה הקודמת.

שהשלישית הפסידה את הקן היחידי שהיה ראוי לה בהליכת הגוזל ממנה, והרביעית הפסידה בהליכה את הקן הראשון מבין שני הקינים שנשתיירו בידיה, ובחזירה היא הפסידה את הקן השני.

וגם כאן אין ההפסד של הרביעית בחזירת הגוזל ממנה לשלישית מעיקר הדין, שהרי משנפסדו כל עופותיה של השלישית אין מניעה לעשות את הקן שנתר בידי הרביעית לחטאת ולעולה, כי אין חשש שיקבע העוף החוזר ממנה לחטאת או לעולה כי בין כה וכה לא יעשו אותו לקרבן.

אלא, שגזרו חכמים שבכל ענין תפסיד האשה בחזירה קן נוסף.

והחמישית **יש לה אחת**, שהפסידה משלשה קיניה קן שנשתיירו, אחד בהליכה וקן אחד בחזירה.

וכן **השישית** שהיו בידיה ארבעה קינים ראויים, **יש לה עתה שתיים**.

ואלו **השביעית** שהיו לה ששה קינים ראויים, ואין בה אלא חזירה ממנה לשלישית בלבד, בלי הליכה, מפסידה קן אחת ועתה **יש לה חמש** קינים ראויות להקרבה.

ואם שוב **פרח וחזר**, הרי לפי אותו העקרון

משנה ד:

למטה. ושוב יאמר: זה שהלך אצל עולות
— הרי הוא עולה! ויעשהו למעלה.

אם היו קן סתומה וקן מפורשת —

פרח גוזל מן הסתומה למפורשת, ועל ידי כך נתבלבלו החטאת והעולה המפורשות, ימותו שלשתן, שהרי כל אחד משלשת העופות הוא ספק חטאת ספק עולה, ורק העוף שנשאר בקן הסתומה יש לו תקנה — יקח זוג לשני, ויקריבם.

אבל אם חזר אחד מהחטאות ואחד מהעולות לאמצע, ועתה אין ידוע איזה מהם הוא העולה ואיזה החטאת — הרי האמצעיים ימותו, שכל אחד מהם ספק חטאת ספק עולה, אך אלו שבצד החטאות יקרבו הטאות, ואלו שבצד העולות יקרבו עולות.

אבל אם חזר עוף מאותה הקן המפורשת שהתערב בה גוזל מן הקן הסתומה [והתבלבל ההיכר של העולה והחטאת] והתערב בעוף שנשאר מן הקן הסתומה.

חזר ופרח [לפי גירסת הרא"ש] מן האמצע לצדדין, אחד מן האמצע לכאן ואחד מן האמצע לכאן — הרי כולן ימותו!

או שבתחילה פרח מן המפורשת ראשון [דהיינו, תחילה, שלא הקדים לפרוח מן הסתומה למפורשת כמו ברישא אלא שפרח קודם מהמפורשת לסתומה], והתערב בין העופות הסתומים, ועתה אין הוא מכיר את העוף שנשאר מהקן המפורשת אם הוא חטאת או עולה, ונמצא שמעורב בין העופות הסתומים עוף מפורש שאין ידוע אם הוא חטאת או עולה — הרי כולן [כולל העוף שנשאר מהקן המפורשת ואין ידוע מהו] — ימותו!

ועתה מבארת המשנה את הכלל שיש להביא את שני העופות שבקן ממיין אחד ולא משני מינים:

אין מביאין תורין כנגד בני יונה.

ולא מביאין בני יונה כנגד תורין!

כיצד?

האשה שהביאה חטאתה תור, ואילו את עולתה היא הביאה בן יונה — לא יצאה בקן שכזאת ידי חובתה, לפי שהביאה את קינה משני מינים. הילכך —

תכפול, ותביא עולתה — תור!

משנה ה:

והיינו, כיון שהחטאת היא הקובעת את מין הקרבן, והרי היא צריכה להביא את העולה ממיין החטאת, כדי שיהיה לה קן שלם ממיין החטאת.

היתה קן חטאת מכאן, מצד אחד, וקן עולה מכאן, מצד שני, וקן סתומה באמצע. ופרח מן האמצע לצדדין בצורה כזאת שאחד מן הקן הסתומה פנה הילך, לצד הקן של החטאת, ואחד פנה הילך, לצד הקן של העולה — לא הפסיד כלום.

ולכן, אם אירע להיפך, שהביאה עולתה תור ואת חטאתה הביאה בן יונה — תכפול, ותביא עולתה בן יונה, כדי שיהיה להן קן שלם ממיין החטאת.

אלא, יאמר הכהן: זה הגוזל שהלך אצל הטאות — הרי הוא חטאת! ויעשהו

מספק אין להקריב כי שמא יעשה את החטאת או את העולה שלא כדין. ואילו בפרק זה מתבאר הדין בדיעבד, אם עשה הכהן את כל העופות המעורבים בלי לשאול, או שעשה חלק מהעופות שהובאו לפניו כאילו היו כולם חובה בעוד שחלקם היו נדבה — כמה עופות כשרים בדיעבד וכמה פסולים.

במה דברים אמורים בהלכות שנשנו בשני הפרקים הקודמים, **בכהן הנמלך** כיצד לנהוג במצב של ספק.

אבל, אם אירע מעשה **בכהן שאינו נמלך**, אלא כשבאה לפניו תערוכת של קינים מכמה נשים או מכמה חובות — **אחת לזו ואחת לזו, שתים לזו ושתיים לזו, שלש לזו ושלוש לזו** [ואם היה נמלך היה מקבל הוראה לעשות רק מחצית הקינים, רבע לחטאת ורבע לעולה].

והוא לא נמלך, אלא **עשה את כולו למעלה** כד-א לעולה, הרי **מחצה** מהעופות שעשה למעלה **כשר**, שהרי מחצית העופות של כל אשה צריכה להעשות למעלה ויצאו כל הנשים ידי חובת עולה, ו**מחצה** של העופות של כל הנשים שהיה צריך להעשות למטה לחטאת **פסול** משום שנעשה למעלה.

וכמו כן, אם עשה הכהן את העופות **כולם למטה**, הרי **מחצה** העופות, שהן החטאות שנעשו למטה — **כשר**. ו**מחצה** העופות, שהיה צריך להעשות למעלה לעולה ונעשה למטה לחטאת — **פסול**!

ואם עשה הכהן את **הציבים למעלה והציבים למטה**, הרי יתכן:

א. מחצית העופות של כל אשה נעשו

אלו הם דברי חכמים, הסוברים כי הכל הולך אחר מין החטאת, ואין זה משנה אם החטאת קרבה ראשונה או העולה קרבה ראשונה.

בן עזאי אומר: במקרה שכזה, שהביאה קרבן משני מינים, **הולכין אחר העוף הקרב ראשון**!

והיינו, שאם קרבה החטאת תחילה מהתורים ולאחר מכן העולה מן בני היונה, צריך לכפול ולהשלים את הקן על ידי הבאת עולה מהתורים, מאותו המין שקרב תחילה.

ואם קרבה העולה תחילה מן בני היונה ולאחריה החטאת מן התורים, צריך לכפול ולהשלים את הקן על ידי הבאת חטאת מן בני היונה, שהוא המין שקרב תחילה.

האשה שהביאה חטאתה ולא הספיקה להביא עולתה, ומתה — יביאו **היורשין** שלה את **עולתה**, שהעולה היא דורון ואינה באה לכפרה ולכן אפשר להביאה לאחר מותה של האשה.

אבל, אם הביאה תחילה את **עולתה** ולא הספיקה להביא חטאתה, ומתה — **לא יביאו יורשין חטאתה** לפי שאין מביאין כפרה על המתים, וחטאת באה לכפרה.

הדרן עלך "קן סתומה"

פרק במה דברים אמורים

משנה א:

שנינו בשני הפרקים הקודמים את דיני תערוכת העופות, ואת ההלכות אשר בהם